

Saarekoda

Ajaleht ilmub iga kuu 5. kuupäeval

Nr. 104

November 2017

Tänases lehes:

SPIK sünnipäev - lk.1

ÜRO Puuetega Inimeste

Konventsioon,4. - lk.2 - 3

SPIK septembris - lk. 4

SPIK oktoobris - lk. 5 - 6

Jõululaat ja -pidu - lk. 7

Koja info - lk. 8

Loe ajalehte „Saarekoda“

SPIK kodulehel

www.saarekoda.ee

Ootame kaastöid

Toimetuse info:

Doris Peucker

51 355 31

doris66@hotmail.ee

*1994.a. 7. novembril asutati
Saaremaa Puuetega Inimeste
Koda. Lihtne arvutus näitab, et Saaremaa PIK
juba 23-aastane –*

PALJU ÕNNE!

Kuna ikka ja jälle tuleb lahendada olukordi, kus ametnikud ja/või teenindajad puuetega inimeste õigusi ei tea ja vastavaid seadusi ei tunne, tutvustame ajalehes „Saarekoda“ 30.mail 2012 koos lisadega allkirjastatud **ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni**.

Konventsiooni täies mahus on võimalik lugeda internetiaadressil http://www.epikoda.ee/wp-content/uploads/2012/03/raamat_veeb.pdf

ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon

4.osa

Puude mõiste konventsioonis ning Eesti seadusandluses

Konventsiooni artiklis 1 on toodud, keda loetakse puudega inimeseks. Puuetega inimeste mõiste hõlmab isikuid, kellel on pikaajaline füüsiline, vaimne, intellektuaalne või meeleline kahjustus, mis võib koostoimel erinevate takistustega tõkestada nende täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel. Konventsiooni kohaselt on puue ajas muutuv mõiste ning see on vaegustega isikute ning suhtumuslike ja keskkondlike takistuste vastasmõju tagajärg.

Puude mõiste on ajalooliselt muutunud, olles algselt defineeritud väga kitsalt.

Puude **meditsiiniline käsitlus** lähtub vaid inimese terviseprobleemist ning sellest käsitlusest on loobutud. Asjakohasem on puude **sotsiaalne käsitlus**, mis oluliselt laiendab puude mõistet. Sotsiaalse käsitluse kohaselt ei vaadelda puuet kui inimese isiklikku, temast endast tulenevat (tervise)probleemi, vaid puue ilmneb koosmõjus isiku, tema keskkonna (kaasa arvatud füüsiline keskkond – ehitised, transport jm) ja sotsiaalsete tõkete, uskumuste ja stereotüüpidega, mis viivad puuetega inimeste vastu suunatud diskrimineerimiseni. Sotsiaalse mudeli kohaselt tuleb ja saab kõik inimesed ühiskonda kaasata, kohandades selleks keskkonda, hoiakuid-suhtumisi ja poliitikaid.

Puude mõiste Eesti seadusandluses

Eesti seadusandluses on “puue” defineeritud puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses § 2. Selle kohaselt on puue inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus või kõrvalekalle, mis koostoimes erinevate suhtumuslike ja keskkondlike takistustega tõkestab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel.

Selleks, et määrataks “puue”, peab inimesel olema kaotus või kõrvalekalle:

1. organismi anatoomilistes, füsioloogilistes või psüühilistes struktuurides (keha anatoomilistes osades, elundites, jäsemetes või nende osades) või

2. organismi funktsioonides (elundsüsteemide füsioloogilistes funktsioonides ehk talitlustes, nt vaimsetes-, sensorsetes-, hääle- ja kõnega seotud funktsioonides, närvide-, lihaste- ja liikumisega seotud funktsioonides jne), mis koostoimes erinevate takistustega tõkestavad osalemist ühiskonnas ja keskkonnas (suhtlemine, liikuvus, enesehooldus, kodused toimingud, õppimine, töötamine jm).

Seega - ainuüksi inimese terviseolukorra hindamine puude tuvastamisel ei ole oluline, puue ilmneb alati koosmõjus: inimese terviseseisund, isiklikud faktorid, osalemine ja tegutsemine ühiskonnas.

On oluline mõista, et:

- tervisekahjustus üksi ei ole veel puue;
- puue on terviseseisundi ja keskkondlike, suhtumuslike takistuste koosmõju tulemus;
- puue on ajas muutuv, kuna terviseseisund, inimese tegevus- ja osalusvõime, toimetulek ja keskkond võivad muutuda – paremuse või halvemuse suunas (nt haiguse progresseerumine või osaline tervenemine operatsiooni, uue abivahendi vm tulemusel);
- puude olemasolu ja raskusastet on vajalik teatud ajaperioodi tagant (kuni 5 a.) taas hinnata, kas inimese terviseseisund ja toimetulek on muutunud, kõrvalabivajadus ning lisakulutused suurenenud või vähenenud.

Kõik konventsiooni põhimõtted on puudega inimestele olulised. Konventsiooni ja fakultatiivprotokolli täistekstid on kättesaadavad Riigiteatajas: <https://www.riigiteataja.ee/akt/204042012006>

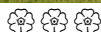

Elagu võrdsus – pallimeri ei kuulu ainult lastele!

Meie tegemisi septembris

7.septembril käis tegevustoa seltskond ringreisil mööda Saaremaad. Reisi toetas transpordiga Reformierakonna Saaremaa osakond.

14.septembril toimus Kuressaare Kesklinna staadionil Saare maakonna puuetega inimeste SPORDIPÄEV. Suur tänu üritust toetanud Kuressaare linnavalitsusele, sponsorile Coop (Saaremaa Tarbijate Ühistu) ja tublidele vabatahtlikele abilistele – Arvi Liik, Aime Nuut, Avo Levisto ja Karl-Mihkel Truu!

23.septembril toimus Riias Baltimaade nägemispuudega inimeste muusikafestival „Balti Laine“, kus Eestit osalesid Jakob Rosin Tallinnast. Jelena Kudrjašova ja Einar Kõiv Tartust ning ansambel „Viis“ Saaremaalt. Esikoha võitis Läti kollektiiv „Sound“, teise koha pälvis Jakob Rosin, kolmanda koha sai samuti Lätit esindanud Natalja Muravjova.

Projektiinfo

31.10 ja 1.11 käisid Saaremaa PIK organisatsioonide esindajad õppekoolitusel Haapsalus. Toimusid koostöökohtumised Haapsalu sotsiaalmajas, kus meid võtsid vastu Läänemaa Puuetega Inimeste Koja tegevjuht Jaak Pihlakas ja koja juhatuse Kalle-Kusta Tõnisma, kelle juhtimisel tegime ringkäigu kogu majas ja nägime erinevate ringide tööd. Sotsiaalmaja juhataja Serli Küünarpuu ja Haapsalu aselinnapea Kaja Rootare rääkisid sotsiaalteenustest ja puuetega inimeste, eakate ning vähekindlustatute võimalustest Haapsalus. Külastasime ka Haapsalu Neuroloogilist Rehabilitatsioonikeskust, kus füsioterapeut Riina tutvustas asutuse taastusravi võimalusi.

Lisaks käisime Haapsalu pitsikojas ja külastasime Ants Laikmaa majamuuseumi.

Õppereisi projekt sai teoks Kuressaare Linnavalitsuse ja Saaremaa PIK omaosaluse toel.

Kutse tublidele meistritele!

Olete oodatud müüma oma kauneid käsitöid, hoidiseid, juurvilju, puuvilju, luudasid, korve jm.

Saare maakonna puuetega inimeste toodete

Heategevuslikul laadal

„Oma asi“

Kuressaare

kultuurikeskuses

12.detsembril

kell 10.00 -15.00

Oluline on, et tooted oleksid puuetega inimeste enda meisterdatud-kasvatatud. Osaleda võivad nii eraisikud kui ka ühistegijad.

Müüjatel palume kindlasti ette registreerida 4.-ks detsembriks tel. 45 55 697 Saaremaa PIK või 53 443 692 Marju või 53 038 239 Kersti või saarekoda@gmail.com

Müüjatel palume kaubaga kohale tulla 9.30 – 10.00 ja kindlasti teada anda, kui vajate kauba müümisel abi. MÜÜGIKOHT ON TASUTA.

KOHTUMISENI LAADAL!

15.detsembril kell 19.00 toimub
Saaremaa Puuetega Inimeste Kojas

JÕULUPIDU

Koja info

Kuulmisnõustaja vastuvõtt SPIK ruumes neljap. kl 13–15 ja reedel kl 11–13
Samadel nädalapäevadel ja kellaaegadel konsultatsioon telefonil 45 55 697

INVABUSS ETTETELLIMISEL (võimalusel 2 tööpäeva)

Tellimusi võtab vastu dispetšer Lea Kruusmägi mob.: 58 242 318 või kolmapäeviti kell 10.00-15.00 ka lauatelefonil 45 55 697.

Lisaks saab tellimusi esitada tööpäevadel ka SPIK üldtelefonil 45 55 697
või e-mail: saarekoda@gmail.com

Hind: Invabussi tellimine kuni 20km (kilometraaž arvestatud algpunktist algpunkti) 10.-, alates 20km-st lisandub 0,50 senti km; ooteaeg 3.- 1h.

Eritingimused kokkuleppel. Lisainfo ja pildid sõiduki kohta www.saarekoda.ee

Kuressaare linnavalitsus pakub puuetega inimestele tasuta ujumise võimalust treeneri juhendamisel Kuressaare Gümnaasiumi ujulas kuni 21.12.2017. Ujumine toimub igal

pühapäeval algusega kell 14.00-16.00.

Ette registreerimine ei ole vajalik. Kaasa võtta ujumispüksid või -trikoo, ujumismüts, rätik ja pesuvahendid.

NB! Neil, kes vajavad ujuma minemiseks transporti, palume sellest teada neljapäeval kell 10-15.00 telefonil 58242318, Lea.

Võimlemine Toomas Kasemaa juhendamisel igal esmaspäeval kell 18.00.

Kaasa võtta 3.- iga kord! See kehtib kogu 2017/2018 võimlemispoolaasta jooksul!

Massaaž kokkuleppel, massöör Anneli Lõhmus tel.: 56 93 70 84

MTÜ Saaremaa Vähiühingu ja Saaremaa Diabeediseltsi ühine

TEABETUBA patsientidele ja nende lähedastele

Kuressaare Haiglas Aia 25, D - korpuse 2. korrusel, kab. nr. 234/D2156

AVATUD:

T 9.00 – 12.00 (Saaremaa Vähiühing)

N 10.00 – 12.00 (Saaremaa Diabeediselts)

MTÜ Saaremaa Vähiühing – tel. 58 855 235, e-post: saare.vahiuhing@gmail.com

Saaremaa Diabeediselts – tel. 52 86 475, e-post: saare.diabeet@online.ee

14.11.17 kell 17.00 Eesti Allergialiidu Saaremaa Ühenduse 25.sünnipäev.

1. Jane Kilumets teemal "Meie tegemistest läbi aastate"; 2. Emeriitdotsent Andres Piirsoo teemal "Kas tüvirakud toovad murrangu haiguste ravis?"; Lõpetuseks pakume sünnipäevatoriti. Oma osavõtust anna teada Janele e-mailile, FB sõnumina. Palun jaga infot - kõik on oodatud!

22.11.17 kell 17.00 Loeng „Paastumise mõju tervisele“, lektor dr. Kukkela

Kliendiga kokkuleppel võtab Saaremaa PIK-is vastu juriidiline nõustaja.

Eelregistreerimine 601 5122 või 53 850 005 (SMS)

Loe lähemalt Saarekoda nr.100 lk. 4